

CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam
Sanaii İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Nevzat Şeker, Hüseyin Kara
Lütfi Ak.

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 25 — Her ayın 1 inde çıkar — Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul 1/KASIM/1954 — Fiatı: 10 Kuruş

İstanbul Şişe ve Cam Sanayi İşçileri Sendikası

1954 - 1955 yılı devresi çalışma programı

Muhterem Sendika âzaları;

Sendikamızın 1954 - 1955 yılı çalışma devresinde yapmak tasavvurunda olduğumuz işlerde sizler adına faideli olabilmek için plânladığımız faaliyetlerimizi 1954 - 1955 yılı çalışma programımızla takdim ederken, faaliyetlerimizin esas kuvvet kaynağı muhterem sendika âzalarımızın programımızda arzettiğimiz meselelerini başarılmasında kıymetli müzaharetlerinizi kat'iyetle bekler ve müşterek menfaatlerimizin tahakkuku yolunda, çalışmalarımızda Millî kanunlarımızın ışığı altında, millî menfaatler çerçevesi dahilinde çalışmalarımızın Allahın yardımı ile hayırlı ve uğurlu olmasınıcandan temenni ederiz.

1 — Âzalarımızın hayat seviyelerini yükseltmek için işverenle münasebetlerimizde karşılıklı anlayış ve menfaat birliğine dayanan bir çalışma sistemi takip ederek istihsali arttırmak, ve işçilerin emeğinin karşılığını almaları için Millî Kanunlarımızı rehber ittihaz ederek bünyemize uygun kollektif akitle ryapmak...

2 — İşçilerimizin sağlığını koruma nizamnamesinin iş yerinde tatbikatını kontrol etmek, aksak ve noksan olan cihetleri tesbit ile mezkûr nizamname hükümleri dahilinde tatbikatını temin etmek...

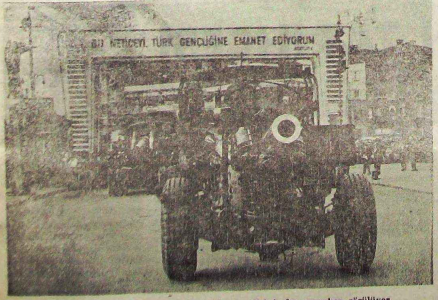
3 — Sendikacılığın başlıca çalışmaları arasında Kültürel faaliyetlerin yer almakta olduğuna inanan İdare Heyetiniz, neşriyat, konferans, kısa vadeli mevzii kurslar ihdas ederek âzalarını kültürel alanda da lâyık olduğu seviyeye yükseltmek...

4 — İş kolumuzda çalışan bütün işçilerin aynı haklardan istifadelerini sağlamak maksadiyle şubelerimizle azami derecede ilgilenmek ve iş kolumuzda asgarî ücretin tatbiki için lüzumlu çalışmalarda bulunmak...

5 — Teşkilâtımızın üst kademeleriyle daimî sıkı temaslarımızı deva mettirmek ve maddî manevî vecibelerimizi yerine getirmek, ayrıca sosyal ve iktisadî meselelerimiz yönünden hükûmet erkânı ve alâkalı dairelerin mesul şahsiyetleriyle mantıkî bir anlayış havası içerisinde iş birliği yaparak azami müzaharetlerini sağlamak.

6 — İktisadî Devlet Teşekküllerine verilecek ikramiyelerin hususî sermaye ile çalışan iş yerlerindeki işçilere de verilmesi hususunda gerekli temas ve faaliyetlerimize devam etmek,

(Devamı 4 ncü sayfada)

Cumhuriyet Bay ramında tanklarımız Taksimden geçerken görülüyor.

Akaryakıt İşçileri Sendikası Başkanı Ziya Hepbirin işine nihayet verildi

İşveren işçilere baskı yapıyor

Akar-yakıt İşçileri Sendikası Başkanı Ziya Hepbirin Sokoni Vakum Petrol Anonim Ortaklığı Kuruçeşme tesislerindeki şoförlük vazifesinden çıkarılması İşçi Sendikaları çevrelerinde menfi tepkiler uyandırmıştır.

Zira, Sendika Başkanı, ayni zamanda İstanbul Sendikalar Birliğinde veznedar olması işverenin sendikaya, dolayısiyle işçilere baskı yaptığı aşikâr olmuş oluyor.

Bu durum karşısında Akaryakıt işçileri Başvekil Adnan

(Devamı 4 ncü sayfada)

İstanbul İşçi Sendikalar Birliği Temci'ciler Meclisi top'andı

25.Ekim.1954 Pazartesi günü saat 19 da Beşiktaş Sendikalar Birliği lokalinde Temsilciler Meclisi ilk toplantısını yapmıştır.

Toplantıda Sendikalar Birliğinin yaptığı faaliyetlerin müzakeresi yapılmış olup, bu meyanda bir çok yeni kararlar alınmıştır.

İşciler Mahkemeyi kazandı

Bundan bir kaç ay evvel Yusuf Ziya Ücürcüye ait cam imalâthanesinde çalışan 2 sendikacı işçi, işveren tarafından işlerine nihayet verilmiştir.

Mahkemeye intikal eden bu mesele nihayet neticelenmiş kovulan işçilerden Ziya İnce 1170, Hayri Çalı ise 995 lira tazminat almışlardır.

Dâvanın kurtarılmasında büyük hizmetleri olan Birlik avukatlarını tebrik ederiz.

Devlet fabrikalarında çalışan işçiler için ikramiye kanun tasarısı hazır

B. M. M. bu kanun tasarısını müzakere yaparken kanunun bütün işçiye teşmilini kabul edecek mi?

Devlet fabrikalarında çalışan işçilere senede 4 maaş nisbetinde ikramiye verilmesi hususunda karar alan hükûmet bir tasarı hazırlamış bulunmaktadır.

1.Kasım.1954 de açılacak olan B. M. Meclisine bu kanun tasarısı sunulacaktır. Ayrıca bazı milletvekilleri tarafından ikramiyenin bütün işçiye teslimi için bir kanun tasarısı hazırladığını ve meclis açılınca bu tasarının da kanunlaşmasını isteyecekleri öğrenilmiştir.

Bu hususta İstanbul milletvekili Ahmet Topçu bir gazeteye verdiği beyanatta demiştir ki:

«Devlet fabrikalarında çalışan işçilere ikramiye verilmesi hususunda hazırlanan kanun tasarısı çalışma komisyonunda müzakere edilmekte iken Maliye Vekâleti verilecek ikramiyelerinin portresinin ne olabileceğinin tesbiti için mehil istedi. B. M. Meclisi tâdil devresine girdi. Açılınca ikmal edilmiş tasarı mecliste hemen müzakere edilip kanunlaşacağını kuvvetle tahmin ederim. Bütün mebus arkadaşlarla bu mevzuda hem fikiriz, çıkacak kanunun metni üzerinde fikir beyan edilemez. Kimlere ve ne miktarda ikramiye verileceğini ancak B. M. Meclisi tayin edebilir. Biz Çalışma Komisyonunda da kanunun bütün işçilere seyyanen hak tanıması için müdafaada bulunuyoruz, temennimiz müdafaamızın kabul edilip kanunlaştırılmasıdır.

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası Cibali Şubesinin kongresi yapıldı

İstanbul Şişe ve Cam sanayi işçileri Sendikası Cibali şubesinin kongresi 24.10.1954 Pazar günü saat 10 da Unkapanı Gençlik lokalinde yapıldı.

Kongrede Sendikalar Birliği Başkanı Seyfi Demirsoy, Başkan Vekili Nuri Bezer, Gece Postası Muharrirleri ve Merkez Sendikası İdare Heyeti hazır bulunuyordu. Kongrede geçen senelere nazaran delege sayısı daha fazla idi.

Merkez Sendikası Başkanı Hasan Türkay bir konuşma yaparak kongreyi açtı.

Yapılan kongre Divanı seçiminde Divan Reisliğine, Seyfi Demirsoy Bşk. Vekilliğine, Ce-

(Devamı 4. sahifede)

Tekstil Sanayii buhran geçiriyor

Tekstil Sendikası sözcüsü, ham madde yokluğu yüzünden bir çok işçinin işsiz kaldığını ifade etti

Ham madde yokluğu bilhassa tekstil sanayiinde endişe verici bir hal almış bulunmaktadır. Dün Tekstil ve Örme sanayii işçileri Sendikasında tertip edilen basın toplantısında işçi liderleri bilhassa ham madde yokluğu üzerinde durarak, bunun geniş ölçüde issizliğe yol açtığını ifade etmiştir. Sözsü şöyle demiştir:

— Bugün Tekstil sanayii bir buhran içerisindedir. Kamgarn iplik ve dokuma sanayii ham madde buhranı geçirmekte, boyahaneler boya bulamamaktadır. Döviz kıtlığı yüzünden hâsıl olan bu hazin manzarayı, bilhassa Kamgarn iplik dokuma müesseseleri ve boyohanelerinden çıkarılan işçilerin perişan halleriyle birleştirirsek meydana gelen tabloyu ifade etmekte güçlük çekeriz. Hele (topsum veya boyam yok. Gidin hükûmette nalın, sizi çalıştırayım) diyen iş verenlerin mevcut olduğunu söylemekten yüzümüz kızarır. Bu münasebetle yapılan işçi çıkarmalarında bilhassa sendikalı işçilerin tasfiyeye tâbi tutulmaları üzerinde durulmaya değer.

Sözcü, bundan sonra asgarî ücret tarifesiyle, senede 90 günden fazla mesai yaptırılmaması hakkındaki yasakların ve kararların tatbikinde görülen aksaklıklardan şikâyet etmiştir.

Cam sanayii soda sıkıntısı çekiyor

Cam sanayiinin ana ihtiyaç maddelerinden olan Sodyum karbonat (soda) sıkıntısı son haddini bulmuştur.

Bu sanayii ile iştigal eden müessese ve işçileri, müşkül durumda bulunmaktadır.

Küçük imalâthanelerde ve piyasada soda mevcudu hiç kal-

(Devamı 4 de)

İşci Sendikaları Konfederasyonu Türk İşcisinin şerefidir

Hükûmet makamlarına ve efkâr-ı umumiyeye Türk işçisinin sesini istenilen şekilde duyurmak maksadiyle 6.Eylûl.952 senesinde İzmirde ilk kongresini yapmak suretiyle teşekkül eden Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun (Türk-İş) in münfesih addedileceği bildirilmektedir.

Kuruluşunda büyük emek sarfedilen bu teşekkülde billahsa en büyük payı olan İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Genel Kurul toplantısı yapmak suretiyle tarihi vazifelerinden birini daha yapmış olacaktır.

Konfederasyon Türk işçisinin şerefidir. O, aslâ kapatılamaz.

İstirahat alan işçilerin ücretleri

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikasında çalışan işçiler, Sigortadan istirahat aldıklarında, istiharat ödeneklerini geç almakta idiler.

Sendikamızın teşebbüsleri sonunda eskiden Kadıköye giden istirahat raporları orada müstahak kararı olmakta ve bu hal gecikmeye sebep olmakla bu halin önüne geçilmiş ve müessesenin vereceği müstehak şehri sonunda ücretin derhal ödenmesi sağlanmıştır.

Cam - İş:

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları idaresi ile İşçi Sigortalarına teşekkür ederiz.

İş mevzuatı ve Sendikalizm hakkında yapılan toplantılar

İstanbul'da bu yıl açılan ve arasında kurduğu cemiyetde, iki ay devam eden İşçi Yetiştirme seminerine Sendikamızdan iki arkadaşım devam ettiği

(Devamı 4 de)

Sağlık Bahisleri

Verem Hastalığında savaş

— III —

Dr. Tarık KIRATLI
Paşabahçe Dispanseri Dahiliye
Mütehassısı

Verem hastalığı başarı ile savaşılan hastalıklardan biridir. Hemen bütün medenî memleketlerde bu âfet ile ciddî bir savaşa girmiş ve çok önemli neticeler elde edilmiştir. Amerika, 1898 de tüberküloz savaşına başlamadan önce, tüberkülozdan 10.000 de 28.3 1928 de ise 10.6 sı ölmüştür. 30 senede % 62 azalmış demektir. Fransa'da 1898 de 10.000 de 50 iken 1926 da 24.2 ölmüştür ki hemen % 50 demektir. İngiltere'de; 30 senede, İsviçre'de 35 senede, İtalya'da 1924 den 1933'e kadar 10 sene içinde veremden ölüm yarıya inmiştir. Almanyada 1892 de 10.000 de 24 iken 1934 de yani 32 sene sonra 6.80 yani dörtte bire inmiştir.

Tüberküloz savaşının esasları; tüberküloza tutulanları iyi tedavi etmek, bunlardan mümkün olduğu kadar çoğunu ölümden kurtarmak, kabilse büsbütün, değilse mümkün olduğu kadar iş görebilir hale getirmektir. Tüberkülozun henüz kesin ve spesifik ilâcı yoktur. Buna rağmen tüberküloz nokalarını iyi etmek mümkündür. Evvelâ bahis ettiğimiz tedavi usulleri ile hastalık müddetini kısaltmak ve şifa vasıtasını arttırmak, hastaları daha büyük bi roranda iş görebilir bir hale getirmek ve ölüm oranını önemli bir surette azaltmak mümkündür.

Yalnız bu sonuçları elde etmek için hastalığın erken tanınması ve tedaviye erken ve uygun bir tarzda başlanması ve devam edilmesi lâzımdır. Hastaları erken yakalayabilmek için hususî bir teşkilâta ihtiyaç olduğu gibi; tedavilerini takip edebilmek ve fakir hastalara kendilerini tedavi ettirmek imkânlarını vermek üzere birtakım müesseselere ihtiyaç vardır. Sağlamları hastalığa tutulmaktan korumak ve mikrop saçanları tecrit etmek ve koruyucu tedbirleri aldırmak yalnız fertlerin yapacağı iş değildir. Bu ancak bir devlet işidir. Devlet teşkilâtı yanında aynı tarzda çalışan hayır teşkilâtı da gayet önemli bir rol oynıyabilir. Tüberküloz savaşı için Sağlık Bakanlığına bağlı bir merkez teşkilâtı yapmak lâzımdır. Savaşın esas idaresi buradan olur. Bu sırf bir idare işi değil, aynı zamanda bilgi ve ihtisas işidir. Onun için bir de tüberküloz araştırma enstitüsü kurmak lâzımdır. Memleketin şehir ve köylerinde ise icap eden müesseseler açmak icap eder.

Bu müesseseler:

1. Prevantoryum,
II. Sanatoryum
III. Dispanserlerden ibarettir.

(Devamı var)

Yeni Sağlık programının tatbikine başlanıldı

Yeni programla sağlık faaliyetleri daha verimli bir hale getiriliyor

Ankara, (ŞARK) — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletince nahiye ve köylerimizin sağlık işlerimizin halli yolunda hazırlanan çalışma programının tatbikine bugünden itibaren bütün yurtta başlanmıştır. Bu suretle kaza ve nahiyelerde vazife gören Doktor ve sağlık teşkilâtı mensuplarının sağlık merkezinde bir çatı altında toplanmaları temin edilmiş ve faaliyetlerinde daha verimli olmaları sağlanmıştır. Kazalarda teşkil olunan birer baştabiblik bundan böyle sağlık işlerinin idaresi ile meşgul olacak buna mukabil belediye tabibleri ebe ve hemşirelerde hükûmet tabibleri sağlık işlerini, hazırlanan program gereğince yürüteceklerdir. Bundan başka, halen sıtma, trahom, frengi ve verem gibi hastalıklarla tek başına mücadele etmekte olan sağlık teşkiltları da sağlık merkezleri bünyesinde toplanmaktadır.

Sağlık merkezlerinin kadrosu, belediye tabibi ile birlikte 6 kişiden mürekep olup ayrıca merkez emrinde bir de dişçi istihdam edilmektedir.

Sağlık merkezleri Vilyet sağlık müdürleri tarafından idare edilmekte ve Sağlık Müdürleri de Veklete karşı sorumlu bulunmaktadır. Hazırlanan programm bugünden itibaren tatbikine başlanması ile hâlen şehrimizin Kızılcahamam, Koçhisar ve Kalecik kazalarında teşkil edilen sağlık merkezleri faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

İran Şahının kardeşi ölü olarak bulunabildi

İranda dün millî matem ilân edildi

Tahran, : (T.H.A.) — Bir haftadan beri kayıp bulunan İran Şahının kardeşi Prens Ali Rıza Pehlevinin bugün cesedi bulunmuştur.

Prens Ali Rıza'nın Tahranın 40 mil şimalinde uçağının düştüğü anlaşılmıştır. Uçağın enkazı arasında pilotun ve bir çiftçinin cesetleri görülmüştür.

Kazada ölenlerin cesetleri bugün Tahrana getirilmiş Veliahtın nâşı ise büyük Camiye yerleştirilmiştir. Prens yarın büyük merasimle defnedilecektir.

Dahiliye Vekâleti bugün bir tebliğ yayınlayarak İranda resmi matem ilân etmiştir. Şah ve Ailesi matem elbiselerini giymiş bulunmaktadırlar. Şahın çok büyük bir teessür içinde bulunduğu Saray Protokol Müdürlüğü tarafından basına bildirilmiştir.

Kazaya kurban giden Prens Rıza, Şahın doğum yıldönümü şenliklerine gelmekte iken uçağı ile kaybolmuştu.

Prens Ali Rıza, 1922 senesinde doğmuş, şahın 1949 da Amerikaya yaptığı ziyaret esnasında Vesayet âzalığını yapmıştı. 1952 senesinde İngiltere Kıralı George'un cenaze merasiminde İran şahını temsil eden Prens Ali Rıza, İran halkı tarafından çok sevilmekte idi. Resmî matem dört hafta sürecektir.

DEFİLE: Park - Otel'de Olgunl aşma Enstitüsü tarafından Park Otel'de tertiplenen defileden bir görünüş.

Kuzey Kutbu üzerinde seferler

Vaşington, 2 (A.A.) — S. A. S. (Skandinavian Air System) Hava Nakliyat Kumpanyası Kaliforniya, ile Skandinavia arasında kutb yollyle seferler yapmak için Amerikan sivil Havacılık bürosundan gerekli müsaadeyi dün almıştır.

Başkan Eisenhover tarafından geçen cumartesi günü tasvib edilmiş olan bu müsaade gereğince S. A. S. kumpanyası kutup uçuşlarını 3 senelik bir tecrübe müddeti zarfında yapabilecektir. Los Angeles ile Stokholm ve Oslo ile Kopenhag arasında Groenland yolu ile yapılacak bu yeni seferlere 15 kasımdan itibaren başlanacaktır.

TETKİKLER

Tersine cennet

C. A. Smith tarafından yazılan ve Hollis tarafından yayınlanan «Cennetten Kaçış» adlı eser İngiliz «Economist» dergisinin 26 Temmuz tarihli nüshasında gözden geçirilmiştir.

«Firar eden yedi kişi ve kaçmayan bir kişi» tarafından diye vasıflandırılan bu eserin isminin şunu izah etmeye çalıştığı belirtilmektedir: «Âdemin Bahçesi ile, Komünizmin iktidarı ele aldığı topraklarda yarattığını iddia ettiği yeni hürriyet ve saadet âlemi arasındaki tezat. Komünistler Rusyanın bir cennet olduğunu iddia etmelerine rağmen Sovyet bloku idarecileri bu bölgede yaşayanların harice çıkmalarına mâni olmak için cennetlerinin batı hudutlarında hususî polis kuvvetleri bulundurmaktadırlar.

1934 den beri Sovyetler Birliğinde «harice firar» meşru bir şekilde ölüm cezası ile mukabele görmekte ve firar edenin ailesi bu firardan haberdar olduğu halde ihbar etmediği takdirde on yıla kadar hapse mahkûm edilmekte, haberi olmayan aile efradı ise beş yıl müddetle «Sibiryanın uzak bölgelerine» sürgün edilmektedir.

«Economist» in belirttiğine göre başka memleketlere iltica edeceklere mâni olmak için peyk memleketler de buna mümasil tedbirler almışlardır. Bu münasebetle «Economist» şunları ilâve etmektedir: «Kendi kendilerini insanlığın kurtarıcısı addedilen bu şahısların «Cennetten kaçışı» önlemelerinden başlıca iki gaye vardır: Birinci gaye dış dünyaya malûmat kanallarını kapamak ve ikinci gaye de firarın imkânsız olduğunu isbat etmek suretile totaliter sistemin pençesini kuvvetlendirmektir.

«Neticede hür bir memlekete ulaşmak talihine sahip olan şahıslar tarafından komünist hapishanelerini, sorgularını, cebri çalışma kamplarını anlatan birçok kitaplar neşredilmiştir, fakat «Cennetten Kaçış» bütün müşterek vasfı ayni zulüm idaresine tâbi kılınmaktan ibaret olan muhtelif tabaka ve değişik mazilere mensup kimselerin başından geçen mütenevvi hâdiseleri anlatan ilk eserdir»

Eseri tahlil edenin belirttiğine göre bir İspanyol, bir Rumanyalı, bir Çek, bir Polonyalı, bir Estonyalı ve bir Let'ten müteşekkil olan kitabın sekiz müellifi, gerek meslekî, gerek dinî ve gerekse siyasî kanaat bakımından aralarında büyük fark bulunan kimselerdir. Buna binaen kitabın naşirinin «doğuş ve coğrafi mevkiin tesadüfleri olmasa, onların başına gelenler bizim de başımıza gelmiş olacaktı» sözünün ifade ettiği mânayı her okuyucu kolayca takdir edecektir.

Misafirliğe gittiği evde hırsızlık yaptı

İzmir, 2 (T.H.A.) — Kemalpaşa kazasında oturan Mehmed Kandemir adında bir şahıs, ayni kazada, tanıdıklarından Nazlı adındaki bir kadının evine misafireten gelmiş ve bir kaç gün kalmıştır.

Kadına itimat telkin ettikten sonra, dün gece kadının uyuduğu bir sırada, evde bulduğu bir Omega marka kol saati ile 2000 lira nakit para ve bir miktar ziynet eşyasını alıp kaçmıştır.

Sabah uyanan Nazlı, misafirini evde göremeyince soyulduğunu anlayarak derhal polise müracaat etmiştir. Hayırlı misafir aranmaktadır.

Adanada su'u ziraat denemeleri

Adana, (Hususî) — Bölgemizde ilk sulu ziraat denemesine Üzeyir Sökün adında bir vatandaşımızdan başlanmıştır.

AMERİKAN İŞÇİ HAREKETİNİN TARİHÇESİ

(Geçen sayıdan devam)

Amerika İşçi Federasyonu

1881 de yeni bir teşkilâtın nüvesi tesis edilmişti. Sadece sendikacılığa münhasır bulunan bu teşkilâtın hedefleri ücretlerin arttırılmasından ve çalışma şartlarının ıslahından ibaretti. 1873 teki ekonomik krizi atlatmış olan kalifiye işçi sendikalarının hemen hemen hepsi kendi meslekleriyle ilgili problemlerle meşgul bulunuyorlardı. Bu sendikalardan birçoğu, sayıları gittikçe artan mahallî kurumlar tarafından desteklenen kuvvetli, merkeziyetçi ve millî teşkilâtlar vücuda getirdiler. Gerek üyelerine gerek onların ailelerine grevler esnasında ve işsizlik, kaza veya ölüm sebepleriyle hâdis olan malî sıkıntı hallerinde yardım etmek maksadiyle yardım fonları da toplanıyordu.

1881 yılında matbaa işçileri, demir ve çelik işçileri, dökümcüler, puro imalâtı işçileri, marangozlar ve cam sanayii işçileri sendikalarından mürekkep altı tane bellibaşlı teşekkül ile diğer muhtelif işçi grupları Pitsburg'da toplanarak Meslekî Teşkilâtlar ve Sendikalar Federasyonunu kurdular. Liderleri Samüel Gompers ile Adolph Strasser idi ki bunların her ikisi de puro imalâtı işçileri sendikasındandı. Başlangıçta bu federasyonun tahminen 45.000 üyesi vardı; 5 yıl kadar zayıf bir durumda kalmış ve sonunda İşçi Şövalyeler Teşkilâtı bunu gölgede bırakmıştı.

Şövalyeler teşkilâtının 1886 da yaptığı yıllık kongrelerde, büyük işçi sendikalarının hakkı kazalarına riayet edilmemesi üzerine beriki sendikalardan birçoğu Ohio eyaletinde Columbus şehrinde toplanarak Amerikan İşçi Federasyonunu kurdu. Teşkilâtlı Meslek ve İşçi Sendikaları Federasyonu da Columbus şehrinde yaptığı kongrede yeni grupa iltihak etti. Gompres yeni federasyonun ilk başkanı seçildi ve ancak 1894-1895 arasındaki bir yıllık müddet hariç olmak üzere bu makamı 1924 te öldüğü tarihe kadar uhdesinde tuttu.

Amerikan İşçi Federasyonu kuvvetini, birinci derecede olarak, puro imalâtı işçilerinden, matbaa işçilerinden, demir ve çelik sanayii işçilerinden ve demir dökümü işçilerinden alıyordu. 1886 yılında 138.000 kişilik bir üye sayısiyle işe başlıyarak bunu takibeden 12 yıl zarfında bu rakamı iki misline çıkardı.

1890-1820 yılları arasındaki üye artışı

1890 yılını takibeden otuz yıl zarfında Amerikan İşçi Federasyonu Amerikan sendikalarının başlıca federasyonu olarak mevkiini kuvvetlendirdi. İlk on yıl zarfındaki büyümesi batî olduysa da 1900 ile 1904 arasında üye sayısı süratle yarım milyondan bir buçuk milyona çıktı ve Birinci Cihan Harbi başında ise iki milyonu buldu. Gerek harp yılları zarfında gerek harbi hemen müteakip üye sayısı tekrar süratleartarak 1920 de 4 milyonu tecavüz etti.

Bütün bu devre zarfında tekmil sendikalara mensup işçilerin tahminen yüzde 70 ilâ 80 i Amerikan İşçi Federasyonuna dahil bulunuyordu. Üye olarak iltihak etmemiş sendika grupunun en mühimi dört tane «demiryolu tesanüt» cemiyetiydi ki bunlar Amerikan İşçi Federasyonuna dahil bulunan üye sendikalar ile dostane münasebetler idame ediyorlardı. Üye olmıyan diğer sendikalar ise karma bir grup halindeydi. Bunlar ekseriyetle Amerikan İşçi Federasyonuna dahil bulunan sendikaların rakibiydiler. Bunlardan bazıları Amerikan İşçi Federasyonundan ayrılmış sendikalardı. Profesör Leo Woolman tarafından «Ekonomik Araştırmalar Millî Bürosu» için yapılan tahminlere göre bu «müstakil» veya üye olmamış sendikalar grupundaki işçi üye sayısı 1900 yılında 200.000 iken 1920 yılında takriben bir milyona yükselmiştir.

Birinci Dünya Harbinden evvel federasyonun sendika bakımından elde ettiği kazançlar kömür madenleri, demiryolları ve inşaat sendikalarından oldu. Kömür maden işçileri sendikalarından en mühimmi Birleşik Maden İşçileri Sendikasıydı ki, bu sendika 1902 de giriştiği bir grevi müteakip Amerikan İşçi Federasyonu içinde en büyük ve en etraflı şekilde teşkilâtlanmış üye olarak yer aldı. Diğer endüstrilerde ise meslekî veya karışık sendikalar el'an devam etmekteydi.

Ayda bir

Kime ne lâzımcılarla bir hasbihal

Yazan: L. AK

Ayda bir kime ne lâzım isimli yazımız okuyucularımız arasında iyi bir tesir yaptığı son intibalarımızdan anlamış bulunuyoruz. Bu sayımızda kime ne lâzımcılarla bir hasbihal yapmağı uygun bulduk. Sebebi ise dolaşmakta olduğum servislerde karşılaştığım işçi arkadaşlarımız, yanlarına çağırarak şöyle söylemektedirler. Bizlere ne lâzım yazıyorsun, iyi amma müessesemizin servislerine ne lâzım, neden yazmıyorsun? Ben de düşündüm, taşındım bu okuyucularım çok yerinde bir teklifte bulundular. Ama fabrikamızın o kadar noksanları var ki, bunları yazmakla bitiremem. Bu okuyucularımın yerinde bir teklif yaptıkları için bu aksaklıklara biraz temas etmeği uygun buldum. Müessesemizin son zamanlarda en büyük ihtiyacı şüphesiz ki sodadır. Soda yüzünden son zamanlarda müessesemizin ve dolayısi ile işçilerimizin maddî kaybı malûmdur. Bununla beraber, kış mevsimine girmemiz dolayısı ile stok kömür azdır. Kömür yüzünden de müessesemizin her sene krizler geçirdiği malûm. Bu sene de bir de kum mevzuu var.

Umumî değil de kısmı olarak servislere göz atacak olursak o kadar noksanlar gözümüze ilişir ki bunlar da pek çok. Meselâ: Meydan, Mamûl, ambarı triyaj servisi, Paketleme servisi arabacıları, Harman dairesi servisinde çalışan işçilerimize ne lâzım? Mevsimin kış olması dolayısı ile çizme, avcı yeleği, muşamba lâzımdır. Atölye servisine ne lâzımdır. Bu servisin başka bir yere nakli düşünülüyorsa da 5-6 sene sonra ancak bu imkân elde edilir. O zamana kadar müstacel olarak orada çalışan işçilerimizin emniyetle işlerine gidip gelmeleri için bir yol lâzımdır. Atölye servisinin her ne kadar iki kapısı varsa da, bu, kapılardan içeri girene kadar 3-5 defa havaya bakmak zorundasınız. Havadan acaba taş mı, cam kırığı mı yoksa sıcak bir şişe mi geliyor? Bunun için bir giriş kapısı elzemdir. Yine dolaştığım servislerde karşılaştığım işçi arkadaşlarım yanlarına çağırdıkları zaman seninle konuşmak istiyorum ama, hutta bir dileğim var ama, gazeteye yazma, dediklerine şahit oldum. Bu işçi arkadaşlarımla biraz burada konuşmak isterim. Bu sütunlarda yazılan yazılar hiç bir arkadaşımızın şahsî maneviyatına dokunmaz. Ve hiç bir zamanda bir işmizin ana dâvası ile ilgili bir yazı burada rencide edilmez. Bu vesile her arkadaşımız emin olabilir. Yine goble servisinde fıska ve kızartmacılık yapan Nurettin Terzi arkadaşımız bir yazı göndererek yazısında şöyle diyor: İşçi Sigortalarına binlerce yazı yazdım bir netice alamadım, daha fazla yazı yazmam için bir yazı makinesine ihtiyacım vardır, Gazetenizin kime ne lâzım sütununda neşrini rica etmektedir. Malûm ya bu arkadaş Sıhhiye memurudur, kendisine her ne kadar yazı makinesini tercih etti, ise de ben tercih etmiyorum. Çünkü kendisine İşçi Sigortaları Teşkilâtında bir Sıhhat Memurluğu kadrosu lâzımdır.

Kalıp ambarı ustabaşısı Ekrem Savaşın da kendi servisinde noksanları var, ona da kalıpları gözlere koymak için vinç, asansör ve göz lâzım bunun haricinde de her gün işten kayıp.

Abdullah Samuraya ne lâzımdır, yazmadık. Her nedense unuttuk. O da bana ne lâzımdır bilemezsiniz ve yazamazsınız demekte idi. Ben kendisine ne lâzım biliyordum ama unutuyordum. Şimdi ne lâzım olduğunu yazayım. Bir radyo mağazası, bir hususî vezne, fakat gününden evvel parasını almak için Sicil Müdürü imza etmeden para ödeyecek ve fabrikanın yakınlarında bir ev, kışlık odununu kolayca kapısına getirebilsin. Bu defalık bu ışçi arkadaşlarımıza bunlar lâzımdır.

İş ihtilâfımızla alâkalı Y. Hakem Heyeti tavzih kararı

Temmuz, - 1954 de muteber olmak üzere neticelenen iş ihtilâfımızın üç maddesi hakkında Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları idarecileri, tereddütte olduklarını ve bu maddelerin tavzih edilmesini yüksek hakem heyetinden istemiştir.

Yüksek Hakem Heyeti işçilerin lehinde olan bu üç maddeye ait kararı şu şekilde tavzih etmiştir:

— % 10 zam Akort çalışanlara da verilmiştir.

2 — İş verene ait durmalarda akort işçisi vasatî akort alacaktır.

3 — İş hacmi daralmalarında tenzili rütbe edilen -yani daha güzel düşük pursentli bir işe verilen Akortçu eski yaptığı işdeki % deyi alacaktır.

Türk Ticaret Bankası

Yalnız ajansımız müşterileri arasında tertiplenen ve 6-12-1954 tarihinde Ajansımız binasında noter huzurunda çekilecek olan Fetih ve Cumhuriyet altınlarını kazanmak için 20-11-954 tarihine kadar 150 liralık bir hesap açtırmanız kâfidir.

Açılmış hesabınız varsa çoğaltınız her 150 lira için bir iştirak hakkınız olacağından altın kazanma şansınız hesabınızdaki paranın fazlalığı nisbetinde artacaktır.

Hususî keşidemize iştirak edenler 31-12-1954 tarihinde çekilecek Apartman daireleri ikramiyesinden de istifade ederler.

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.
Beykoz Ajansı

Bu çekilişe ait ikramiyelerden bazıları :

3	kişiye	birer fetih altını	3 adet
2	»	beşer tek altın	10 »
5	»	ikişer » »	10 »
30	»	birer » »	30 »
1	»	500.— lira	500.—
2	»	200.— lira	400.—
5	»	100.— »	500.—
13	»	50.— »	650.—

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikasında 2 mühendis yeni vazifelerine başladı

Atölyeler servislerinin daha rasyonal bir şekilde çalıştırılması Umum Müdürlükçe düşünülmüş ve Ana işletmeye bağlı (Atölyeler Yardımcı İşletme Şefliği ihdas edilmiştir.)

Bu servisin başına Karabük Demir Çelik fabrikasında dört sene makine mühendisliği yapmış ve Almanya'da staj görmüş makine mühendisi Şadan Kurtoğlu getirilmiştir.

Bilgi ve idarî kabiliyeti bakımından Karabük Demir ve Çelik Fabrikasında kendisini sevdirmiş olan Sayın Şadan Kurtoğlunun, müessesemizde de bir çok yenilikler yapacağına ve işyerimize faydalı olacağına emin bulunmaktayız.

Yine uzun zamandan beri münhal bulunan Atölye mühendisliğine Gölcük fabrikasında müdür muavinliği yapan sayın Ferhat Babür getirilmiştri.

Vazifesine başlar başlamaz, avzifesine olduğu kadar servis işçilerinin dertleriyle de yakından alâkalanması işçiler üzerinde müsbet tesirler yaratmıştır.

İhtisasları ve idarî kabiliyeti bakımından tam bir idareci olan kıymetli mühendisimizin, uzun yıllar ihmal edilmiş olan Atölye servisinin normal bir duruma sokacağına eminiz.

CAM-İŞ: Her iki kıymetli mühendisimizin de vazifelerinde muvaffak olmasını, müesseseye ve işçilerimize faydalar sağlamasını temenni eder.

Bir İşçi arkadaş diyor ki :

Bir Şikâyet

Ben iki seneden beri Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikasının daimî 12 saat çalışan servisinde çalışmaktayım.

Bu müddet zarfında doktora çıkmış bir kimse de değilim. İnsanlık, geçen gün saat 13.30 ta hastalandım. Bir vizite kâğıdı yazdırıp kart memuruna imzalatmaya gittim. Ne yazık ki memur bey kâğıdı, imzalamadığı gibi bir de beni tehdit etti. Bunun üzerine Başpuvantöre gittim. O da arkadaşım haklıdır, saat 9 ile 13 arasında gelmen lâzım gelir, dedi.

İnsan halinin saati saatine uyar mı acaba? Gelen hastalığa şimdi git de, yarın saat 19 da mı gel deseydim. Çok üzüldüm. O anda hemen işçi temsilcimize gettim. Vaziyeti anlattım. Mümessilimiz bu arkadaşlara haksız muamele yapıyorsunuz diye onları ikaz ettiler.

Sonra bu memurlar vizite kâğıdı verip, muayene olmam için beni tekrar çağırdılar, amma, Allaha şükürler olsun bana takat ve tahammül verdi. Bende işimin başından ayrılmadım.

Gazeteniz vasıtasiyle işçi temsilcisi arkadaşlarımın yakın alâkasına teşekkür eder, alâkadar makamların bu gibi usulsüzlüklere meydan vermemesini temenni ederim.

M. ÇİTAK

Erkek mi, Kadın mı?

Eskişehir, (TÜRKPRES) — Dünyanın en çok garip hâdiselerinin cereyan ettiği yer olarak memleketimizde Amerika olarak tanınmaktadır. Fakat bunun aksi olduğu şehrimizde meydana çıkan bir hâdise ile isbat edilmiş bulunmaktadır. Burada Dede Mahallesinde oturan Zafer Telyakar adında bir genç vatani vazifesini ifaya giden arkadaşları ile birlikte sevki için askerlik şubesine müracaat ederse de burada kendisinin kaydına rastlanmadığı için nüfusa gönderilir. Nüfus defterleri açıldığı zaman Zaferin Kötükdeki cinsiyet hanesinde kaydının kız olarak yazılı olduğu görülür. Genç işte (Ben karşınızda erkek olarak bulunuyorum. Kayıtda bana aitdir. Tashih edin de askere gideyim.) derse de nüfus memuru, ben buna salâhiyetli değilim. Ahkâmı şahsiyeye ait her türlü kayıtların tashihi hâkimin kararına bağlıdır. Bu itibarla muhakemeye baş vurun cevabını vererek gencin sevki için şubenin sorduğu yazıya kayden kızdır. Şeklinde bir de yazı yazar. Şimdi Zafer Telyakar kendisinin erkek olduğunu isbat için alâkalı resmî makamlara müracaat etmiştir. Bu garip hal şehirde günün mevzuu olup olmadığı tıbbı adlî tarafından verilecek rapor la tesbit edildikten sonra nüfustaki kaydı hâkim kararı olarak tashih edilecektir.

Tavlada yenileceğini anlayınca arkadaşının başına sandalvayı geçirdi

Ankara, (ŞARK) — Dün akşam saat 17.30 sıralarında Cihan kahvesinde tavla oynamakta olan Mozayıkçı Mehmet Yeter ile arkadaşı Selâhattin Sarp bir ara kavgaya tutuşmuşlardır.

Kavgada oyunu kaybetmek üzere olan Selâhattin Sarp esasen oyunda fena halde sinirlendiğinde neline geçirdiği sandalyayı arkadaşının başına şiddetle vurmuş ve ağır surette yaralamıştır. Hâdise Polise intikal etmiş, sanık yakalanmıştır. Yaralı tedavi için hastahaneye kaldırılmıştır.

Dört yaşında bir çocuk yanarak öldü

Ankara, (ŞARK) — Dün akşam üzeri Çubuk kazasının Aşağı emirler köyünde dört yaşlarında Sultan Kazar adında bir kız çocuğu yanmakta olan ocağın başında oynarken eteklerinden tutuşmuştur.

Evde kimsenin bulunmaması sebebiyle kurtarılamıyan çocuk arasında feci bir şekilde yanarak ölmüştür.

Kendi tüfeği ile vurularak öldü

Ankara, (ŞARK) — Ankara Avcı Kulübünün mensuplarında Reşat Çakman adında bir genç dün avlanmak üzere Ayaş'a gitmiş ve Hamdi Karaşar mevkiinde avlanırken âniden ayağının kayması ile yere müştür.

Bu düşme ânında Reşat Çakman'ın elinde bulunan ev tüfeğ ateş alarak koltuk altından tehlikeli surette yaralanmasına sebep olmuştur.

Amerikan ordusunda yeni tayinler

Tokyo, (A.A.) — Bugün yayınlanan resmi bir tebliğde, Koredeki sekizinci Amerikan Ordusu Kumandanı general Maksvell Taylor'un 30 kasımdan itibar edilmek üzere Uzak - Doğudaki Kara Kuvvetleri Başkumandanlığına tayin edildiği bildirilmektedir.

Uzak - Doğudaki Amerikan Kuvvetleri Başkumandanı John Mull ise, vazifesinde kalmakla beraber, general Taylor'a tevdi edilen kumandanlığı terkedecektir.

İşletmemizde yapılan mühim değişiklikler

Yazan: Hasan TÜRKAY

Son zamanlarda tıryaj servisinin daha rasyonel bir şekilde çalıştırılması alâkalı kimseler tarafından düşünülmüş ve bu servisle alâkalı paketleme, mamul anbar servisleri senelerden beri kontrollük vazifesini yapmakta olan sayın Rıfat Arıbala verilmiştir. Rıfat Arıbal hummalı bir faaliyet göstererek, müesseseye menfaat temin etmek maksadı ile ilk iş olarak 20-30 işçiyi kadro harici yaptı. İlk nazarda Umum Müdürlüğün arzu ettiği şekilde cazip bir (organizasyon) namı altında senelerden beri ayni servis ve ayni âmirler emrinde çalışan muhtelif işçiler (yekûnu 121 kişi olan) bir (ikmal servisi) ihdas edilmiştir. Fakat işçiler yine ayni işi yapmaktadır. Yalnız bir isim değişikliği olmuştur.

Kadro harici yapılan işçilerde teknik direktörlüğün emrine verilmek suretiyle mukadderatları ile başbaşa bırakılmıştır. Şüphesiz ki, bütün bunlar bir hüsnüniyet çerçevesi içinde yapılmış oulp, ilk nazarda rasyonel çalışmaya atılan bir adımdır. Bütün bu iyi niyetle yapılan organizasyon, ilk günlerde müsbet netice vermemiş, hattâ eskisinden daha meflûç bir hale gelmiştir. Akortçuların malları beş altı gün rotar yapmış, tıryaj ve paketleme ve finizaj servisleri şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde izdiham haline gelmiştir. Netice olarak tasarruf yapılan mevcut işçilerle oniki saat çalışmak mecburiyetinde kalınmıştır. Halbuki, fazla mesailer için işçilere ödenen ücretler, soğutmalarda dökülen ve günlerce durduğu yerde eriyen malların zararları hesap edilecek olursa ortaya çıkacak zarar, yapılan işçi tasarrufundan kat, kat üstündür. Tahmi? nime göre bunlar Umum Müdürümüzün gözünden kaçmamaktadır. Eğer imalât servisi bu izdihamı önlemek için haftalık imalât programlarında kendisini arkaya göre ayarlamasa idi, vaziyet daha mühim de olabilirdi.

Bu bakımdan benim şahsî görüşüm imalât arkaya göre değil, tıryaj ve paketleme servisleri kendilerini imalâta göre ayarlaması icap eder. Çünkü; bugünkü durum karşısında hem fazla mal satmak, hem de bugünkü siparişleri temin etmek mecburiyetindeyiz. Bu itibarla mevcut kadroları biraz takviye etmek suretiyle hem fazla mesainin önüne geçmiş, hem de işçilerimize normal mesai sağlamış oluruz. Yukarıda da arz ettiğim gibi Amerika ve Almanya gibi sanayi memleketlerinde staj görmüş teknik bakımdan geniş bilgiye sahip olan Umum Müdürümüzün bu meseleyi kesin olarak hal edeceğine eminim.

DİSİPLİN KURULU KARARLARINDA DAHA ESASLI OLMALIDIR..

Müessesemizde işveren ve işçiden müteşekkil bir disiplin kurulu kurulalı bir kaç ay oldu. Bu disiplin kurulunda işçi temsilcisinin bulunması işçilerimiz arasında memnuniyet yaratmıştır.

Ciddî ve samimî olarak çalışmalarına başlayan Disiplin Kurulu, evvelâ; eskiden işçilere verilen bilûmum cezaların yeni cezaların verilmesinde kat'î olarak nazarı itibara alınmıyacağını bir tamimle işçilere tebliğ etti.

İkincisi, Kurula gelen raporların çokluğunu gören kurul âzaları muayyen günlerde işçileri toplayıp münazaralı şekilde işçinin nelere dikkat etmesi lâzım geldiğini... iş yerindeki hattı hareketlerinin nasıl olacağını... Ne yaparlarsa suçlu, nelere dikkat ederlerse haklı olacaklarını izah etmektedirler.

Bütün bunlar iyi niyetle yapılmaktadır.

Böylelikle, işyerimizde işçiyi işiyle ve işveren vekilleriyle âhenkli bir duruma sokmak mümkün olacaktır. Bunun iyi neticelerini görmek hepimizi memnun kılacaktır.

Disiplin kurulunun bu samimî çalışmaları ve âdil hareketleri meyanında bir hususu beni üzmektedir. O da şudur :

Bu kurulun vermiş olduğu cezalar neticesinde haklı olarak bazı işçilerimiz, cezaya itiraz ediyorlar ve hâdisenin tetkikini istiyorlar.

Bu durum üzerine kurul tetkikini yapıyor. İşçiyi haklı bulduğu zaman evvelden vermiş olduğu cezayı geri alıyor.

Bu kabil hâdiseler iyi ve âdil çalışan Disiplin Kurulunun aleyhine tesir yaratıyor.

Böyle durumlara gelmeyip işçiler hakkında gelen raporların hâdiselere göre ne derece sıhhatli olup olmadığı kurul âzalarınca iyice tahkikat yapılsa ve verilen kat'î ve yerinde cezalardan geri dönülmese daha iyi olmaz mı?...

H. K.

Yunanistanın iktisadî durumu

Atina, (T.H.A.) — Yunan hükûmetinin tesbit ettiği yeni bütçe münasebetiyle Yunan Muhalefet çevrelerinden yapılan tenkidlerde Amerikan yardımına ihtiyaç olduğu beyan olunmaktadır.

Bu tenkidlere cevap veren, hükûmet sözcüsü, ise Yunan Ekonomisinin hali hazırda iyi durumda olduğunu, dış yardımın ancak Yunan ekonomisine uzun bir rol oynıyacağını bildirmiştir.

Güney bölgesinde narenciye mahsulü bereketli

Adana, (Hususî) — Bölgemizde ve bilhassa İçelde Narenciye mahsulü bu sene, hastalıksız ve gayet verimli idrâk edilmektedir. Sırf İçel'in bu seneki rekoltesi 167 milyon portakal, 95 milyon limon, 6 milyon mandalina, 800 bin Grape-Fruit 2.800.000 turunç olmak üzere 271 milyon 600 bin adet tahmin edilmiştir.

Mahsulün fazla olması diğer taraftan Türk - Alman iktisadî münasebetlerinin yeniden teessüs etmiş bulunması müstahsili ziyadesiyle memnun etmektedir.

Bu mevsimzarfında Mersinden Almanyaya fazla miktarda portakal ve limon ihracatı yapılacağını müstahsilin ambalâjlık kâğıt ihtiyacı temin edilmiş bütün hazırlıklar son safhaya girmiştir. Bonn baş konsolosumuzdan Mersinde alâkalılara gönderilen malûmata göre, Alman firmalariyle aramızdaki temaslar müsbet neticelere doğru inkişaf etmektedir.

Almanları her bakımdan tatmin eden Mersin limonları Alman piyasalarında tercih olunmaktadır. Bunun İçel narenciyeciliğini daha çok inkişaf ettireceğinden şüphe edilmemektedir.

Dizildiği ve basıldığı yer: Orhan Mete ve Ortakları Yayın ve Basın Kollektif Şirketi Matbaası - İstanbul Cağaloğlu, Bozkurt han No. 6/2 — Telefon: 26269

Şişe ve Cam Sanayii

(Baş tarafı 1 de)

8 — Âzalarımızın ucuz ve temiz gıda maddeleri temin etmeleri, yakacak ve giyecek ihtiyaçlarını kısmen olsun karşılamaları için süzumlu faaliyetlerimize devam etmek,

9 — Sendikamızın âtisini düşünerek ve lokal faaliyetlerimizi genişletmek maksadiyle Sendikamıza, malî bünyemizle mütenasip bir bina temin etmek yolunda çalışmak.

10 — Sanayimizin inkişafı ve himayesi bakımından, iktisadî ve ticarî mes'eleler hususunda hükûmetimizle lüzumlu temaslar yaparak bu yönden müzaheretlerini sağlamağa çalışmak.

İDARE HEYETİ

Cibali şubesinin kongresi

(Baş tarafı 1 de)

mal Gök seçildi. Ruzname gereğince Bekir Gübürücü Faaliyet ve hesap raporunu okudu.

Raporda teşekkülün alâkasızlığı yüzünden şube İdare Heyetinin hiç bir faaliyet gösteremediğini ve bu şekilde devam edecek olunursa yine gösteremiyeceğini açıkça ifade ediliyor. Hesa praporunda ise Sendikanın beş lira 90 kuruş borçlu olduğu görülüyordu.

Sonra tenkitlere geçildi. Söz alan delegeler Cibali Cam Fabrikasından acı, acı dert yandılar. Konuşan delegelerin işimizden oluruz, endişesiyle daha sert ve açıkça konuşamadıkları anlaşılıyordu.

Tenkitlerden sonra Cemil Gider, Sendikanın ne demek olduğunu izahla, başka memleketlerdeki sendikalizm hareketlerinden bahsederek işçileri sendikaların etrafında tam olarak birleşmelerini ve fert olarak değil, kütle olarak menfaatlerini aramalarının daha çok faydalar sağlıyacağını tebarüz etmiştir.

Müteakiben Hasan Türkay bir konuşma yaptı. Cibali şubesinin faaliyetlerini de bir netice istihsal edilemeyişinin sebebini işçilerin alâkasızlığına ve bir kaç kişinin kendi menfaatleri peşinde koşmaları yüzünden tam bir birlik vücude getiremediklerine, dolayısiyle patronda istediği gibi hareket ederek işçilerin bu hareketlerinden faydalandığını tebarüz ederek; siz birleşin, içinizden mikropları temizleyin, Biz merkez Sendikası olarak sizlere elimizden gelen gayreti göstermeğe hazırız, demiştir.

Bilâhare seçimlere geçildi. Seçimler yapılırken Sendikalar Birliği Reisi Seyfi Demirsoy alâka çekici bir konuşma yaptı. İngilterede Amerikada, Fransada da baskıları sendikacılığın, işverenlerin müthiş baskıları, işten çıkarmaları, hattâ kanlı kavgalar neticesinde bu günkü durumlara geldiğini ve bizdeki sendikacılıktan da bahisle; birliğin daima haksızlığı yeneceğini belirtti.

Yapılan seçim neticesinde İdare Heyeti şöyle teşekkül etti:

Reis: Ahmet İnanoğlu,
Reis Vekili: Sait Boz.
Kâtip: İsmail Can,
Muhasip: Hayri Çabukel,
Yedek: İhsan Ofluoğlu.

Başarılar dileriz.

Soda sıkıntısı

(Baş tarafı 1 de)

madığı gibi, Paşabahçe, Şişe ve Cam Fabrikalarında da az bir soda stoku kalmıştır.

Ticaret Vekâleti lüzumlu Dövizi biraz geç olarak tahsis ettiğinden bu sıkıntının baş gösterdiği tahmin edilmektedir.

Kasım ayı başlarında sodanın geleceği söylenmekte ise de bunun gecikmesinin de muhtemel olduğu ilâve edilmektedir.

Sendikamız, bu mevzuu yakından ve hassasiyetle takip etmektedir.

Akaryakıt işçileri

(Baştarafı 1. sahifede)

Menderese bir telgraf çekerek durumu izah etmişler ve Başkanlarını nişine iadesini istemişlerdir.

Diğer taraftan İşçi Sendikalar Birliği, vaziyete el koyup Çalışma Vekâletine bir telgraf çekmiş; Ziya Hepbirin işinden çıkarılmasiyle Sendikaya baskı yapıldığını belirtmiştir.

Ayni zamanda durum Bölge Müdürlüğüne de intikal ettirilmiştir.

Durumun ne şekil alacağı Sendikalar çevresinde merakla beklenmektedir.

İş mevzuatı

(Baştarafı 1. sahifede)

ni daha evvel bildirmiştik.

Seminere devam eden arkadaşlarımız Paşabahçe Şişe ve Cam işçileri Cibali şubemiz işçilerine seminerde öğrendiklerini konuşmalar halinde anlatmağa başlamışlardır.

Bu toplantılarda Cemil Gider Sendikalizm ve Nevzat Şeker, İş Mevzuatı hakkında bir seri konuşmalar yapacaklardır.

Bir asker kaçağı yol kesti

Uzunköprü, (T.H.A.3 — Uzun zamandan beri aranmakta olan asker kaçağı Şevket Gezgin, bugün güpegündüz Hüseyin Uzun adında bir şahsın yolunu kesmiş, tehdit ederken yaralamış ve üzerindeki 290 lirayı çalmıştır.

Asker kaçağı Şevket Gezgin yakalanarak ilgili makamlara teslim edilmiştir.

Dünya Haberleri

İSPANYANIN MUHACERET MESELESİ

Madrid, (A.A.) — İtalyada olduğu gibi İspanyada da bir nüfus artması meselesi mevcuttur. Her sene İspanyada, doğanların adedi ölenlerinkinden çıkarılırsa, nüfus 350.000 kadar artmaktadır. Endüstrinin arttırılması için elden geldiği kadar çalışmakla beraber, hâlen her sene 150.000 kadar İspanyolun başka memleketlere göç etmesi lâzımgelmektedir. İspanyol muhacereti, umumiyetle merkezi ve cenubi Amerika memleketlerine vuku bulmaktadır. Muhacir olarak mmleketlerinden uzaklaşan İspanyollar anavatanları ile irtibatlarını daima muhafaza etmekte ve para göndermektedirler. Meselâ geçen seen bu şekilde İspanyaya 40.000.000 dolar girmiştir.

LAHANA YEMEK İYİDİR

San Francisco (Birleşik Amerika), (A.A.) — Buradaki Üniversitede ders veren Lâtince profesörü Arthur Patch Mckinlay, geçenlerde bir dersini lâhanaya ayırmıştır. Profesör, eski Yunanlıların ve Romalıların lâhanaya verdikleri ehemmiyeti izah etmiş ve bazı metinler okumuştur. Eski Yunanlı ve Romalılar, Lâhanayı başları ağrıdığı, gözlerinde zafiyet olduğu ve bilhassa çok yemek yemeği ve çok içki içmeyi kararlaştırdıkları akşamlar, yemekten evvel yerlermiş. Meselâ Aristo, bir eserinde şöyle diyor:

«Büyük bir ziyafete gitmeden evvel iyice lâhana yiyin.»

Meşhur Romalı Kato, bu hususta daha çok şey söylemektedir:

«Eğer bir ziyafette ço kiçmek istiyorsanız, lâhanayı ince ince sirke içinc doğrayıp istediğiniz kadar yiyin. Yemeğin üzerine de beş yaprak lâhana yemek iyidir. Lâhana yedikten sonra istediğiniz kadar içebilirsiniz ve miğdenizden hiçbir şikâyetiniz olmaz.»

KİBRİT KUTUSU KOLEKSİYONU

Buffalo, (Birleşik Amerika), (A.A.) — Kendisi gibi kibrit kutusu toplamaya meraklı olanlarla kutu mübadelesi yapmak suretiyle dünyanın en büyük kibrit kutusu kolleksiyonunun sahibi burada oturmaktadır. Koleksiyonu yapanın ismi Donald Meyer'dir ve 14 yaşındadır.

SON SENELERİN EN BÜYÜK BALOSU

Estoril, (Portekiz,) (A.A.) — İspanya tahtına hak iddia eden Donjuan'ın büyük kızı İnfanta Maria Del Pilar, burada 1,600 kraliyet tarafları İspanyol şerefine bir balo vermiştir. Balonun yalnız büfesi için 50.000 Türk liralık masraf olmuştur. Bu baloya son senelerin en büyük balosu diye bakılmaktadır.

İNGILTERE'DE AÇILAN YENİ KAHVEHANELER

Londra, (A.A.) — 18 inci asırdan beri İngiltere'nin sosyal hayatında ve dış ticaretinde kahvehaneler oldukça mühim bir rol oynamıştır.

Dünyaca meşhur deniz nakliyatı ve sigortası kumpanyası «Lloyds Of London» bundan iki yüz sene evvel br kahvehaneyi yazıhane gibi kullanarak işe başlamıştı.

Elektrik ve havagazı personeline zam yapılıyor

Ankara, (ŞARK) — Elektrik ve Havagazı İşletmesi Müessesesinden son seneler içinde maaş azlığı sebebiyle istifa eden ve halen deistifa etmeye mütemayil bulunan personelin, bu istifaların önüne geçilerek âmme hizmetlerinin aksamadan yürütülmesini temini maksadiyle, bu gibi elemanların almakta oldukları aylık ve ücretlerin diğer müesseseler seviyesine yaklaştırmak için maaş zammına lüzum hasıl olmuş ve belediyenin 1955 yılı bütçesine 143.400 lira fazla ödenek konmuştur.

Maaş ve ücretler yövmiyeler, bütçenin müzakeresi ve zammın kabulünden sonra 1955 yılı mart ayı başından itibaren arttırılacaktır.

Zam, ekseriyetle terfihle hak kazanmış ehliyetli elemanlara yapılacaktır.

Mütecaviz jandarmaların duruşması

Duruşmaya gizli olarak devam ediliyor

Geçenlerde, Hürriyeti ebediye tepesinde 2 gencin elinden aldıkları bir kadına Kâğıthane yolunda tecavüzde bulunan 7 jandarma erinin muhakemesi dün 3 üncü sorgu hâkimliğinde gizl olarak başlanmıştır.

Bir manga jandarmanın adliyeye getirilen mütecaviz jandarmaların resimleri gazete foto muhabirlerine çektirilmemiş ve muhakeme salonunun kapısı önüne dahi kimse bırakılmamıştır.

Yeni mahalle troleybüs hattı ihale ediliyor

Ankara, (ŞARK) — Bundan dört sene evvel inşasına başlanan ve çok kısa bir zamanda inkişaf ederek nüfusu altmış bini bulan Yenimahallenin otobüs ihtiyacı Ankara Belediyesi için mühim bir mesele haline gelmiştir. Halkın şehre gidip gelmek hususunda çektiği sıkıntı ve otobüslerin bugünkü ihtiyacı karşılayamaması göz önüne alınarak geçen sene belediye meclisinde, bu semtte troleybüs tesisleri inşa edilmesine karar verilmişti.

Ancak geçen sene Bahçelievler troleybüs hattının inşasına başlandığından Yenimahalle hattı bu seneye bırakılmıştı.

Aldığımız malûmata göre; Belediye Yenimahalle troleybüs hattının inşası için 1955 yılı bütçesine iki milyon 750 bin lira koymuştur. Bu parayla iki âdet muhavvile merkezi, 4 kilometre troleybüs hava hattı ve 16 âdet te roleybüs temin edilecektir. Ayrıca bütçeye umulmadık masraflar için 40 bin lira tahsisat konulmuştur.

1955 yılı belediye bütçesi müzakere ve kabul edildikten kısa bir müddet sonra bütün malzeme sipariş edilecek ve inşaatta müteahhide ihale olunacaktır.

Cam-iş SPOR

Paşabahçe Gençlik Kulübünün tarihi günü

Paşabahçe Gençlik Kulübü üyelerinin ve idarecilerinin hiç bir yerden yardım görmeden tesis ettikleri Paşabahçe'de Sultaniye mevkiindeki RIFAT BEY FUTBOL SAHASI 24/10/1954 pazar günü köylülerin huzuru ile samimî bir törenle açılmıştır. Amatörce çalışmanın güzel bir örneğinin verildiği bu törene ne gariptir ki alâkalılar tamamen alâkasızlık göstermişlerdir. Futbol sahalarımız arasında mutenâ bir mevki kazanacak olan bu tesis daha şimdiden büyük paralara mal olan bir çok sahalardan üstündür.

Kulüp genel sekreterinin kısa açış nutkunda belirttiği gibi «950 yılında imkânsızlıklar içinde kurulan kulübümüz kısa bir zamanda sahaya kavuşmuştur. Sahamız görüldüğü gibi henüz nâtamamdır. Çok zayıf bütçemiz ile ikmalinin gayri kabil olduğunu sayın büyüklerimiz takdir ederler. Geçen yıl sayın valimiz Dr. Ord. Prof. Fahrettin Kerim Gökay tarafından temeli atılmış ve yakında tamamlanacak irfan ocağı ilk okulumuzun yanındaki bu tesisimiz yavrularımıza fikrî inkişaflariyle beraber bedenî inkişaflarını da temin edecektir. Fahrî başkanımız Şişe ve Cam Fabrikaları Umum Müdürü Şahap Kocatopçuya alâka ve yardımlarından daima minnettar kalacağız.

Müteahhit Hasan Çolakoğlu'nun yardımlarına müteşekkiriz.»

Bütçesi çok dar olan ve fakat muhitin ihtiyaçlarına cevap vermeye azmetmiş olan kulüp alâkaya ve yardıma muhtaçtır.

Dinamik şahısların teşkil ettiği İdare Heyeti, ellerindeki bütün imkânlarla çalışmaktadır. Bu faaliyetin hızını azaltmadan, hattâ daha fazlasiyle yapılabilmesi Şişe ve Cam mensubîninin ayda on kuruşluk bir aidatı taahhüt etmesiyle tamamen imkân dahiline girecektir. Ve bütün gençlerimiz spor yapmak imkânını bulacaklar, böylece kötü itiyadlardan uzak kalacaklardır.

İdare Heyetine çalışmalarında başarılar diler, tebrik ederiz.

Paşabahçe Gençlik Kulübü idarecileri

Ankara'da cirkin bir tecavüz hadisesi oldu

Ankara, (ANKA) — Yeni mahallede çirkin bir tecavüz hâdisesi olmuş ve bir vampir halk ve polis tarafından zorlukla yakalanmıştır.

Yeni Mahalle Selânik sokakta oturan İlhan Şenyurt adında bir genç birkaç ev ileride ikamet eden Suzan Erbaşın kocasının evden çıkmasını bekledikten sonra kapıyı çalmış ve kapıyı açan Suzan'ın bir anlık gafletinden istifade ederek içeri girmiştir. Birdenbire kadının üzerine saldıran, İlhan bir yandan onu yere yatırmağa çalışırken, diğer taraftan da kapıyı kapatmak istemişse de mütecavizin elinden kurtulan Suzan kapıya çıkarak imdat istemiştir. Bu sırada evlerine dönmekte olan bir polis öğreniciler yardımı ile yakalanan İlhan bir ara tekrar serbest kalmış ve kadının üzerine hücum ederek, muhtelif yerlerinden ısırmağa başlamıştır. Kadının artan feryatları karşısında artan kalabalığın yardımı ile yakalanan İlhn karakola sevkedilmiştir.

Üzüm ihracatı

İzmir, (Hususî) — Mevsim başlangıcından geçen hafta sonuna kadar dış memleketlere yapılan üzüm satışı 25500 tonluktur. Bunun 15500 tonu ihraç edilmiştir. Mütebakisinin de bugünlerde ihraç edilmesi beklenmektedir. Tüccar elinde bunlar haricinde epeyce üzüm kalmaktadır.

Amerikadan 2000 traktör getiriliyor

Bu hususta yapılan temaslar müsbet netice verdi

Ankara, 2 (ANKA) — Öğrenildiğine göre Ziraat Vekili Nedim Ökmenin riyasetindeki heyet Amerikadaki temaslarına devam etmektedir.

Bilhassa Ziraî Donatım Kurumu Umum Müdürünün temasları alâkal ile takip olunmaktadır. Umum Müdürün Amerikadan kredi ile traktör almak hususunda müzakereler yaptığı anlaşılmaktadır. Bu arada belirtildiğine göre, Amerika Türkiye'ye yeniden 2000 traktör vermeyi prensip olarak kabul etmiştir. Müsbet bir şekilde cereyan eden müzakerelerde bu traktörlerin ödeme şekli üzerinde durulmaktadır. Traktörlerin üç buçuk yıllık kredi ile verileceği bildirilmektedir.

Başına taş düşen bir kadın öldü

Ankara, (ŞARK) — Çankaya kazasının Kızılca köyünde oturan Ayşe mal adında bir kadın evini badana yapmak maksadiyle dün Karaburun mevkiindeki kireç ocağından kireç aldığı bir sırada kireç kuyusunun üstündeki taşlardan 30 kiloluk bir parça başına düşmüş ve zavallı beyni patlamak suretiyle ölmüştür.